

Sedím v úplné tmě. Jsem stejně tak jako všichni přisedící promáčená svým vlastním potem. Prsty zarývám do chladivé země a celou svou bytostí se soustředím na znějící posvátné písně. Je jaro a právě probíhá obřad potní chýše. O tři měsíce později opět sedím ve tmě, promáčená svým vlastním potem. Prsty zarývám do kuchyňského křesla a celou svou bytostí se soustředím na zpěv. Na svět přichází synek Kryštof. Písní, která ho provedla vstupní branou do života, dal její autor název „Creator Have Pity On Us And Hear Our Prayer“. Už roky ji zpívám v kruhu těhotných žen při setkávání „Prozpívát se porodem“ v Maitree a k mému překvapení se mi právě tato píseň doslova vedrala do úst i při příchodu mého třetího syna na svět. Kdo vlastně je onen autor – muž s havraními vlasy a bílou holí? Setkala jsem se s Arnoldem několikrát při obřadech v Potní chýši na Kubasově chalupě v Sudislavy a velice mne zaujal vnitřní silou, kterou nelze nevnímat. Kus jeho příběhu jsem si odnesla v podobě jeho písně a propojila s příběhem svým.

TEXT:

Lucie Suchá Groverová
www.luciegroverova.cz
web.cz/materstvi.html

Hledání odolnosti

„Jsem členem kmenů Shosone–Paiute z indiánské rezervace Duck Valley,“ říká **Arnold William Thomas**. Tato rezervace se nachází v severovýchodní Nevadě a jihozápadním Idahu, jediné zdejší město se jmenuje Owyhee. Na území Nevady byl lid Shosonů přemístěn vládou Spojených států v roce 1877. Jejich posledním známým domovem byl Great Basin. Podobně se zacházelo s lidem Paiute, který byl přemístěn na sousedící území v Idahu. Vláda Spojených států plánovala, že se tyto dva kmeny vzájemně zlikvidují. Před příchodem bílých lidí oba kmeny putovaly po celém území dnešních USA a jihu Kanady.

Vykořenění a trauma

Ve středověku bylo utlačování domorodých národů uzákoněno bulami a dekrety, které vydal papež Alexandr v době, kdy Kryštof Kolumbus objevil Ameriku. Tyto papežské dekrety zaručily Evropanům nadvládu nad územím, které po tisíciletí obývaly domorodé národy. Vydání těchto území zahájilo katastrofický sled událostí, a ačkoli byly tyto listiny sepsány před pěti sty lety, nikdo je dosud neodvolal. Historickým a vědomým cílem kolonizátorů a misionářů bylo narušení kulturní integrity. Prvním nástrojem manipulace s americkými indiány a mnoha jinými domorodými národy po celém světě byla škola, která převracela jejich základní kmenové hodnoty. Děti měly od útlého věku zakázáno hovořit svým původním jazykem či dodržovat původní tradice. Ve škole trávily zpravidla devět měsíců v kuse, což oslabilo vliv jejich rodin i vazbu na původní kulturu. Další a další generace jsou poznamenány. Poničená sebeúcta, vykořenění, ztráta tradic. Generační trauma, které neustále zasahuje i do života dnešních mladých lidí...

„Na střední škole jsem byl vybrán jako jediný za Nevadu mezi elitní fotbalové a basketbalové hráče. Snil jsem o tom, že budu profesionální sportovec, a zdálo se, že všechno je na dosah,“ vzpomíná Arnold Thomas. „Jednoho jara můj otec spáchal sebevraždu. Život se mi otočil vzhůru nohama a moje dosavadní rovnováha byla narušena. Jednou v létě jsem vzal třícítku revolver, vložil ho pod bradu a zmáčkl spoušť. Rozdrtila se většina kostí v mém obličejí. Bylo mi osmnáct. Pokusil jsem se zabít, protože jsem nebyl schopen vyjádřit své myšlenky a pocity.“

Sebevražda Arnoldova otce, které předcházela sebevražda dědečka, měla hluboký dopad na Arnolda samotného i celou jeho rodinu. Snažil se utopit svůj zármutek v pití alkoholu a braní drog. Tento způsob života ho přivedl k pokusu o sebevraždu, který vážně poškodil jeho tvář, způsobil úplné oslepnutí a znemožnil mu na několik let mluvit. Velice náročné životní období se mu podařilo zvládnout za veliké podpory jeho rodiny, přátel a kmenového společenství. Pomalu se začal ze zdecimovaných kusů skládat zase dohromady. Teď říká, že jeho pokus o sebevraždu byl pro něj vlastně dar. Při hledání vlastní smrti našel nový život. Ztratil schopnost vidět, ale získal neocenitelný nadhled a vhled, takže teď sám může druhým pomáhat zvládat emocionální bolest.

Malé cíle postaćí

„Když jsem se začal vzpamatovávat, zapojil jsem se do našich kmenových léčebných obřadů: Tance Slunce, obřadů s dýmkou, vision questů, potních chýší, peyotlových obřadů... Síla Owyhee je ve veliké propojenosti a blízkosti členů celého kmenového společenství a jejich ochotě si pomáhat. Odešel jsem do Salt Lake City na rehabilitace a zařadil se do programu pro nevidomé a zrakově postižené. Podstoupil jsem kolem třiceti operací. Dostal jsem druhou šanci... Pro začátek jsem si vyhotovil seznam malých cílů, kterých chci dosáhnout, a definoval si, co pro mne znamená úspěch. Prvním cílem bylo dostat se z postele. Další naučit se jíst prostřednictvím svých úst. Další naučit se žít samostatně jako slepý člověk. Naučil jsem se Braillovo písmo, používat slepeckou hůl, vařit, uklízet, prát...“ Jakmile Arnold dokončil rehabilitační program, byl přijat na univerzitu v Utahu. V roce 1997 získal titul v oboru psychologie a o dva roky později magisterský titul v oboru sociální práce s důrazem na individuální, skupinové a rodinné poradenství.

„Musel jsem se probudit a odpustit sám sobě fakt, že jsem se chtěl zabít. Žádal jsem Boha o odpuštění a teprve poté jsem byl schopen požádat o odpuštění svoji rodinu a blízké. Prostřednictvím hovorů s mými blízkými a ceremoniálních obřadů jsem byl schopen pustit svůj smutek a pohnout se kupředu. Sjednocením

Co máme vlastně společného a proč tento příběh?

Několik generací Čechů bylo „odkojeno“ rudým gentlemanem Vinnetouem. Pro mnoho lidí byly prostřednictvím právě tohoto příběhu položeny základy čestného chování. Kolik kluků zažilo situaci, kdy učitel objevil, že si místo doporučeného vzdělávání čtou „májovky“ pod lavicí? Pro mnoho lidí to byla v době totality jedna z možností, jak se alespoň dočasně vymanit z jejího područí. I naše společnost prochází jakýmsi kolektivním traumatem. Rodinné vazby jsou velmi narušeny a o lidských hodnotách a poztrácených tradicích můžeme dlouze nevesele diskutovat.

Arnold Thomas si uvědomuje, že téma jakési „vykořeněnosti“ se netýká jenom domorodých Američanů. Říká, že mnoho lidí, které na svých cestách potkává, pochází z rozvrácených rodin, smíšených manželství nebo mají rodiče, kteří s nimi špatně zacházejí.

Hranice jsou otevřeny a domorodí gentlemani tedy mohou se svým poselstvím přijít přímo k nám. Tentokrát už ale nejsme pouhými diváky a snílky u knih či televizních obrazovek. Všechno je to doopravdy.

Slovy Arnolda:

„Pojďme vzájemně sdílet osobní boje a vítězství.“

tradičních duchovních učení a západních terapeutických metod jsem prošel bolestí a našel jsem určitou harmonii a vyrovnanost. Od roku 1990 vyprávím svůj příběh jednotlivcům, rodinám, komunitám s nadějí, že získají víru, sílu a motivaci žít plný život s vděčností za to, co mají.“

„PROČ? To byla otázka, na kterou se mne ptali. PROČ? To je otázka, na kterou se ptají prarodiče, rodiče, příbuzní, kteří ztratili sebevraždou někoho milovaného. V některých komunitách, kde pracuji, jsou myšlenky na sebevraždu denním chlebem. Skličující je fakt, že sebevraždy v naší komunitě mají čím dál větší věkový rozsah. Vzít si život se už podařilo jak desetiletým, tak stařešinům našeho kmene. Stávám před našimi lidmi celé země a pokouším se na tuto otázku odpovědět. Existuje mnoho důvodů PROČ. Pro mnohé z nás je to neschopnost vyjádřit naši duševní a emocionální bolest hluboko v nás a sdílet ji s ostatními. Někteří si myslí, že se o nás nikdo nezajímá, nikdo nám nerozumí a že se náš život nezlepší. Často ztrácíme naději a víru a upadáme do depresí. Pak je jednodušší si začít myslet, že sebevražda je tou správnou reakcí. Trvalé řešení dočasných problémů...“

Naše tradiční duchovní učení říká, že život je dar

Sebevražda není historicky součástí naší kultury. Vzít si život je sobecký akt. Jsme tu pouze na určitý čas a nemáme právo si ten čas zkrátit. Někteří naši stařešinové říkají, že když jedinec spáchá sebevraždu, jeho duše zůstává uvězněna na zemi až do té doby, kdy měl odejít přirozenou cestou.

Už přes dvacet let jsem úplně slepý – žiji ve světě temnoty. Podpora mé rodiny a přátel byla a je pro mne klíčová v utváření osobnosti, kterou jsem dnes. Vzájemná podpora lidí je životně důležitá pro snižování podílu sebevražd v komunitách. Může to znít směšně, ale nikdy nevíte, kdy úsměv, objetí, poplácání po zádech nebo slova útěchy mohou změnit člověku život.“

Jedním z hlavních témat, kterým se Arnold věnuje, je osobní odolnost. Popisuje ji jako schopnost odrazu od jakékoliv negativní či pozitivní zkušenosti v životě. Jako proces hledání, vlastní odolnější povahy. „Odolnost je intuitivní a pro mne i spirituální záležitostí. Domorodí lidé po tisíce let využívají čtyři základní elementy, aby si udrželi vyrovnanost. Spojením s těmito prvky prostřednictvím modlitby byli domorodí lidé vždy schopni najít vnitřní klid a nezáleželo na tom, jakými traumaty, tragédiemi, nebo naopak pozitivními zážitky procházeli. Byli schopni držet se své životní linie, přijmout různé zkušenosti, přizpůsobit se jim, najít krásu v jakékoliv situaci a co nejlépe ji využít.“

Chalupa Michala a Moniky Kubasových je otevřena všem a rozhodně stojí za navštívení. Mrkněte zde: www.cestasrdce.cz